

KARTA KURSU (realizowanego w module specjalności)

Geografia nauczycielska (nazwa specjalności)

Nazwa	Dydaktyka geografii w szkole ponadpodstawowej
Nazwa w j. ang.	Geography education (didactic of geography) in secondary school

Koordinator	dr Agnieszka Świątek	Zespół dydaktyczny
Punktacja ECTS*	4	dr Agnieszka Świątek mgr Kinga Bargiel

Opis kursu (cele kształcenia)

Po zakończeniu kursu uczestnik potrafi zaplanować i zorganizować proces nauczania i uczenia się geografii w szkole ponadpodstawowej wynikający z założeń podstawy programowej, obejmujący zarówno bieżący proces kształcenia, jak i przygotowanie uczniów do egzaminów zewnętrznych. Projektuje cele i dobiera treści kształcenia do wybranej tematyki z geografii; stosuje różne strategie, metody i techniki kształcenia do projektowanych celów kształcenia, stosuje właściwie dobrane środki dydaktyczne. Skutecznie stosuje je w trakcie prowadzenia zajęć geograficznych z uczniami. Zna najważniejsze regulacje prawa oświatowego dotyczące pracy w zawodzie nauczyciela geografii, w szczególności Karty nauczyciela, a także założenia obecnej reformy oświaty i miejsca geografii w systemie szkolnictwa ponadpodstawowego.

Efekty uczenia się

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 Zna metody kształcenia geograficznego i środki dydaktyczne stosowane na etapie edukacyjnym szkoły ponadpodstawowej	W04; W06
	W02 Potrafi scharakteryzować rodzaje doboru i układu treści, strategie, metody i techniki nauczania geografii w szkole ponadpodstawowej	W02, W03, W04
	W03 Charakteryzuje przebieg i wymagania maturalne z geografii i zna zasady przeprowadzania Olimpiady geograficznej, by właściwie przygotować uczniów do egzaminów zewnętrznych	W02, W04, W03

Umiejętności	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
--------------	-----------------------------	-------------------------------------

	U01 Stosuje zróżnicowane metody i techniki kształcenia geograficznego do opracowania koncepcji i konspektu lekcji	U01, U02, U03, U06
	U02 Konstruuje i analizuje zadania testowe na poziomie szkoły ponadpodstawowej oraz zadania maturalne	U03
	U03 Projektuje, przeprowadza i ewaluje zajęcia geograficzne dla uczniów	U01; U02, U03, U06

Kompetencje społeczne	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	K01 Dąży do stałego pogłębiania swoich kompetencji w procesie doskonalenia zawodowego, uwzględniając zasady indywidualizacji pracy z uczniem	K03
	K02 Respektuje normy etyki zawodu nauczyciela.	K04
	K03 Współpracuje z nauczycielami, dyrekcją oraz rodzicami w identyfikowaniu i rozwiązywaniu problemów związanych z wykonywaniem zawodu, umiejętnie posługując się zapisami Karty Nauczyciela	K01

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin	20	45							10	x

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład ilustrowany, dyskusja, projekt indywidualny, prezentacja, ćwiczenia praktyczne

Formy sprawdzania efektów kształcenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Kolokwium
W01								x			X		
W02								x			X		
W03								x			X		
U01			x			x					X		
U02						x	x				X		
U03			x	x							X		
K01			x	x		x		x			X		
K02			x			x		x			X		
K03			x			x		x			X		

Kryteria oceny	Zaliczenie na podstawie uczestnictwa w wykładzie i ćwiczeniach, lektury zaleconych prac naukowych (przygotowanie się do zajęć), poprawnego wykonania wszystkich prac w ramach ćwiczeń kameralnych i praktycznych. Kurs kończy się egzaminem ustnym (zakres obejmuje całość problematyki realizowanej na wykładach i ćwiczeniach)
Uwagi	Obecność obowiązkowa – kontrola obecności na każdych zajęciach

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykłady:

1. Strategie, metody i techniki kształcenia geograficznego w szkole ponadpodstawowej.
2. Egzamin maturalny z geografii
3. Olimpiada geograficzna - cele, zadania, przebieg
4. Kompetencje nauczyciela geografii i wychowawcy
5. Wybrane regulacje prawa oświatowego dla rozpoczynającego pracę nauczyciela geografii, aktualna reforma oświaty

Ćwiczenia

1. Metody kształcenia geograficznego na etapie edukacyjnym szkoły ponadpodstawowej
2. Wybrane środki dydaktyczne kształcenia geograficznego na etapie edukacyjnym szkoły ponadpodstawowej
3. Dobór środków, metod i technik do wybranych tematów lekcji geografii, projektowanie lekcji geografii w liceum, funkcje zadania domowego
4. Style uczenia się i meaningful learnig w edukacji geograficznej
5. Umiejętność myślenia przestrzennego – diagnoza i rozwój kompetencji
- 6-7. Wykorzystanie TIK w nauczaniu geografii na etapie szkoły ponadpodstawowej
8. Hospitacje lekcji geografii w szkole ponadpodstawowej – omówienie i opracowanie lekcji
- 9-10. Rozwiązywanie, analiza i ocena testów maturalnych – wersje podstawowa i rozszerzona
11. Olimpiada geograficzna – rozwiązywanie przykładowych zadań
12. Nauczyciel geografii rozpoczyna pracę – praktyczna analiza Karty Nauczyciela

Słowniczek (5-15 pojęć w języku angielskim)

Curriculum, learning objectives, methods and techniques of learning geography
external examination, evaluation in education

Wykaz literatury podstawowej

Piróg, D., Świętek, A. (2021). Ewaluacja osiągnięć w kształceniu geograficznym: ujęcia teoretyczne oraz aplikacyjne. Kraków : Oficyna Wydawnicza Impuls.

Świętek A., Cybul P., Bargieł K., Piróg D., 2022, Koncepcje i praktyki oceniania efektów kształcenia w toku zajęć terenowych i ich egzemplifikacje na ścieżce dydaktycznej w krakowskiej Nowej Hucie. W: Ewaluacja w kształceniu geograficznym na różnych poziomach edukacji, pod red. A. Hibszerą i D. Piróg. Poznań : Bogucki Wydawnictwo Naukowe.

Osuch, W. (2010) *Kompetencje nauczycieli geografii oraz studentów geografii – kandydatów na nauczycieli*. Prace Monograficzne nr 570. Wydawnictwo Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, Kraków, ss. 304.

Piróg, D. (2011). Wybrane nowoczesne metody nauczania z zakresu geografii i przyrody – przykłady zastosowań. *Geografia w Szkole*, 2, 51-57.

Pacyna R., Świętek A., 2016, Multimedialne środki dydaktyczne w kształceniu geograficznym społeczeństwa informatycznego, W: Franczak P., Krąż P., Liro J., Liro M., Listwan-Franczak K. (red.) *Współczesne problemy i kierunki badawcze w geografii*, t. 4 (ss.225- 244),, IGiGP UJ, Kraków.
Zarys dydaktyki geografii (red. Piskorz S.), (1997). Wyd. Nauk. PWN, Warszawa

Tracz M., Świętek A., 2014, Zmiany programowe nauczania geografii w rzeczywistości szkolnej na przykładzie gimnazjum. W: B. Wójtowicz, W. Osuch (red.) *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis Studia Geographica* vol. VI, Kraków: Wydawnictwo Naukowe UP, s.53- 66.

Tracz M., Świętek A., 2014, Czy geografia straciła na reformach?, *Geografia w Szkole* nr 4/2014, Dr Josef Raabe Spółka Wydawnicza Sp. z o.o., Warszawa, s.10-13.

Wykaz literatury uzupełniającej

Osuch w., 2017, Teaching and Learning Geography in Secondary Education in Poland [In:] Karvánková P., Popjaková D., Vančura M., Mládek J. (eds.) *Current Topics in Czech and Central European Geography Education*. Springer International Publishing Switzerland DOI 10.1007/978-3-319-43614-2, p. 45-59.

Piróg, D. (2015). Technologie informacyjno-komunikacyjne na nauczycielskich studiach geograficznych. Rozważania teoretyczne i wyniki badań. *Prace Komisji Edukacji Geograficznej*, 4, 109-121.

Piróg, D., Jania, R. (2013). Doksztalcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli geografii jako instrument dostosowania się do aktualnych wyzwań rynku pracy. *Współczesne obszary badań w dydaktyce geografii. Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis Studia Geographica*, IV, 148, 74-85.

Piróg, D. (2012). Poziom zainteresowania pracą w zawodzie nauczyciela wśród studentów geografii. *Prace Komisji Edukacji Geograficznej Polskiego Towarzystwa Geograficznego*, 2, 193-210.

Piróg D., Tracz M., Gurgul B. (2007). Motywy wyboru geografii na maturze a wyniki egzaminu maturalnego – studium przykładowe W: B. Niemierko, M.K. Szmigel (red.) *Uczenie się i egzamin w oczach uczniów*, PTDE, Kraków, 664-673.

Świętek A., Pacyna R., (2014) Interaktywny atlas geograficzny jako nowy środek dydaktyczny. W: B. Wójtowicz, W. Osuch (red.) *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis Studia Geographica* vol. VI, (ss.88- 103), Kraków: Wydawnictwo Naukowe UP.

Świętek A., 2022, Usługi edukacyjne w Polsce w dobie pandemii COVID-19. *Prace Komisji Geografii Przemysłu Polskiego Towarzystwa Geograficznego 2022*, Vol. 36, nr 2, s. 91-106.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	20
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	55
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	4
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	6
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	5
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	5
Ogółem bilans czasu pracy		100
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4